

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Borisori nefrancate nu se pri-
mesc. — Manuscrise nu se
retrimit.
INSERATE
se primesc în Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Duker Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
în Budapasta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII) Erzsébet-közt.
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIV.

„GAZETA” ieșe în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 203.

Brașov, Vineri 14 (27) Septembrie.

1901.

Din cauza sfinteii sărbătorii de mâne, Vineri,
Înălțarea Sf. Crucii, țiarul nu va apăre până
Sâmbătă seara.

Transfugii politici.

De când e lumea se află în fiă-
care oștire și desertori. În timp de
pace aceștia nu pot aduce așa mare
stricăciune, ca atunci, când oștirea
stă față în față cu inamicul. Atunci
desertorii dela stég se pedepsesc
cu morțea, tocmai așa cum reușăcăto-
rii, cari sevăresc hoțiile și tâlhă-
riile lor în vremuri de nenorociri
elementare, sunt pedepsiți cu îndoită
asprime.

Este așa-dér salutea publică, ce
reclamă pedepsirea gravă a acelor,
cari prin faptele lor de necredință
ori de răutate o amenință în vre-
muri de pericol comun. De aceea și
transfugii politici în timpuri de grele
lupte au fost întotdeauna cu cea mai
mare asprime judecați și condamnați
pentru purtarea lor egală cu tră-
darea.

Desertori și transfugi dela cauza
națională română sunt toți aceia,
cari cu călcarea programului națio-
nal-român, trec în tabăra adversari-
lor. Am dis, că acești rătăciți prin
fapta lor rea și nechibzuită, prin în-
căpăținarea și îngâmfarea lor perso-
nală și prin pofta lor de-a figura cu
ori-ce preț, încuragază numai pe ad-
versarii noștri făcându-i să devină
tot mai îndrăzneți, tot mai agresivi.
Noi i-am acusat și i-am infierat în-
aintea forului opiniunii publice ro-
mâne, după cum au meritat.

Ei, dér răsleții nu se dau cu
una cu două. Tot ei de cătră pă-
dure. Așa de pildă vin acum și în
foia, care și-a pus ca tristă țintă de
ai ocroti și a-i lua în apărare, ne
aruncă mânușa și c'un aer provocă-
tor ne replică, că ei sunt în drept
a face ce voesc și cum cred ei
mai bine, fiind-că partidul național
se află în mare crasă și „invălmășelă”.
Deci ei folosindu-se de strimtorarea
partidului, își atribue șiesi ca și un
merit, că părăsind acest partid și
stégul ce-l poartă, pot să-și satisfacă
poțtele, ambițiunile și interesele per-
sonale.

E foarte dureros, că am ajuns ca
în mijlocul nostru să cuteze căți-va
omeni pățimași și loviți la creeri a
debuta cu asemeni păreri herostrate,
cu asemeni porniri desbrăcate de
ori-ce respect și de ori-ce simț de
pudore față cu națiunea lor.

Aceste porniri nici nu se pot
explica altfel, decât că cei cari se
dedau lor, se află într'o stare sufle-
tescă degenerată, și devin temerari în
credința, că partidul național, ale că-
rui mâni sunt astăzi legate, nu va
puté să-și ia de urechiă. Ei cred, că
în astfel de împrejurări își vor con-
tinua nepepediti jocul lor copilăresc
cu focul.

Nu trebuie decât puțină minte
sănătoasă spre a prevedé, că acești
copii neascultători și nedisciplina-
bili o vor păți-o réu de tot, căci
când se vor juca mai bine, focul le
va părli amar degetele.

Nu este cu puțință a întorce
lumea cu fundu'n sus și a împie-
deca mersul firesc al lucrurilor. De
adevărul acesta, decât nu s'au con-
vins până acuma, vor trebui să se
convingă de aici încolo înșiși ad-
versarii noștri, cari au adî puterea
în mână și trăiesc în ideia, că de-
cretând ei prin ordonanțe volnice
disolvarea partidului român, Româ-
nii au și pus'o de mămăligă. Numai
gândul adversarilor îl talmăcesc răs-
leții și desertorii din șirurile parti-
dului nostru, când își scusă nemer-
nicia purtării lor cu aceea, că parti-
dul național român este așa de
mult strimtorat.

Acestor nechibzuiți, pentru cari
în alte timpuri, mai puțin primej-
diöse, n'am afa demn a mai pierde
multe cuvinte, li-se pare în orbia
lor, ca și omenilor beți în beția lor,
că cei-lalți și nu ei sunt amețiți la
cap; li-se pare, că partidul național e
„destrăbălat” și că nu ei sunt cei cari
umblă să ducă destrăbălarea în si-
nul său.

Cei-ce se fac ast-fel, conscient
ori inconscient, unelta dușmanilor,
cari tocmai destrăbălarea și nimici-
rea partidului național o do-
resc, fiă siguri, că nu vor scăpa de
răsplată și că, decât nu se vor în-
torce în momentul suprem, ca să
fiă vii, se vor căl amar odată de
ceea-ce fac.

O calamitate, când vine, nu vine
singură, se agață de ea multe alte
neajunsuri, dér omul bărbat le în-
vinge pe toate.

De aceea repetim: tocmai fiind-
că se află în sinul nostru și rătăciți
și tocmai fiind-că vedem, că prin-
tr'asta adversarii neamului nostru
sunt încurajați a da tot mai
grea năvală în contra noastră, să
ne încordăm toate puterile și să le
dovedim, că speranțele lor, de-a
triumfa și de a-ne ingenunchia, sunt
și vor rămâne zadarnice.

Apel

cătră alegătorii români.

Tendința vădită a principiului de gu-
vernare, de a eschide din viața statului vo-
ința poporului român, ca individualitate
politică; legea electorală cu două censuri
deosebite; împărțirea cercurilor electorale;
abusurile fără de margini ale puterii de
stat, cari au compromisat cu desăvârșire
parlamentarismul maghiar, — au determi-
nat poporul românesc, ca în conferențele
sale naționale și cu deosebire în confe-
rența din anul 1892 să decreteze „față cu
alegerile dietale pasivitatea generală, abso-
lută a tuturor Românilor din țările coronei
s-tului Ștefan”.

Evenimentele vieții parlamentare au
justificat pe deplin atitudinea poporului ro-
mân față cu alegerile dietale și în general
față cu întregă viața parlamentară ma-
ghiară.

Cu deosebire ultimele alegeri din 1896,
au dat doveșile cele mai eclatante, cât de
mult parlamentarismul din Ungaria merge
spre decadentă; au arătat, că totă scena-
ria parlamentară este o ornamentică miu-

oinosă, în care se manifestă nu voința ma-
jorității popoarelor, cari compun statul, ci
efectul banului, alcoolului ori al baionetei;
au arătat mai ales, că în Ungaria alegerile
nu sunt rodul unei cumpăniri liniștite a ce-
tățenilor liberi séu al luptei de idei, ci
efluxul unei situațiuni de silnicie și forță
brutală, în așa grad, cât înșiși politicianii
maghiari s'au văduț siliți să declare parla-
mentul de o păpușerie, în care figurile auto-
mate sunt mișcate de interese mici egois-
tice, la comanda detentorilor puterii de
stat.

Atitudinea observată de poporul ro-
mânesc, care s'a ferit cu disingust de a par-
ticipa la un simulacru al vieții parlemen-
tare, este întărită acum de experiența
amară a lor 33 de ani și durere, că situa-
ția acosta a rămas nestrămutată până în
ziua de astăzi.

În acest moment, când Majestatea
Sa monarhul în plenitudinea drepturilor
Coronei domnitore invită la un nou period
legislativ toate popoarele supuse aceleia, ne
ținem de strinsă datorința a ne spune și
noi cuvântul în fața situațiunei, în care ne
aflăm.

Desăvârșita desconsiderare a drepturi-
lor prin legi garantate ale poporului ro-
mân; șovinismul fără de margini al ele-
mentului dominant și punerea în practică
fără nici o considerare a hegemoniei de
rassă, drept urmare a ideii de „stat națio-
nal maghiar”, care este absolut imposibil
în țările coronei S-tului Ștefan, și urmările
acestor inconveniente, manifestate prin or-
dinațiuni ilegale, teroristice și volnice —
tote acestea au făcut poporului românesc
cu neputință a-se intruni conform dreptu-
rilor inerente ființei sale, în conferența na-
țională, spre a-și preciza de nou atitudinea
sa în fața nouelor alegeri dietale.

Opritu-s'a, cu nesocotirea principiilor
parlamentare și constituționale, prin simple
ordonanțe ministeriale, funcționarea parti-
dului național român; opritu-s'a intrunirea
în conferențe nu numai a delegaților, ci și
a alegătorilor români; decretatu-s'a de
„dissolvat” comitetul nostru național; inter-
dișu-ni-s'a ori și ce organizare pe basă na-
țională; ba chiar și existența noastră, ca in-
dividualitate, a denegat'o în orbia sa șo-
vinismul maghiar!

Astfel, conduși de experiența prea
tristă a ultimelor evenimente, e firesc, că
nu ne rămâne altceva, decât ca credincioși
enunțaițiunilor obligătoare ale conferenței
naționale mai din urmă, să persistăm pe
lângă singura armă posibilă, ce ne-a mai
rămas între împrejurările actuale: pe lângă
resistența pasivă.

Atitudinea acosta a poporului româ-
nesc ni-se impune pentru viitor nu numai
prin motivele sale din trecut, ci și prin
forța împrejurărilor create de nouele acte
volnice ale puterii de stat.

S'a vorbit în timpul din urmă despre
o pretinsă schimbare a situațiunei politice
din țară, care s'ar fi făcut prin schimbarea
de persoane, ce s'a săvârșit în ultimii ani
la cărma guvernului, așa numit liberal.
Schimbarea acosta s'a inaugurat ce e drept
cu mare aparat de vorbe frumos sunătoare
și a fost prezentată înadins, ca o eră de
dreptate, legalitate și drept. Experiența
acestor ani însă ne-a convins, mai pe sus
de ori-ce îndoială, că schimbarea făcută a
fost pur și simplu numai o schimbare de
persoane și de maniere. De fapt însă și în
esență, a rămas și mai departe stăpânitor

și conducător același sistem funest de gu-
vernare, care ignorând cu deădinsul stările
politice reale din țară, urmăresce și acum
în forme mai puțin brusce poște, dér cu
aceleași mijloce arbitrare și contrare legi-
lor, și cu aceeași orbă îndrjrire: *chimera ma-
ghiarisării*, spre a realiza imposibila idee de
stat unitar național maghiar.

Decă în privința manierelor și mora-
vurilor politice, noul guvern a încercat să
provôce impresia unei aparente ere nouă,
apoi trebuie să constatăm, că chiar și legile
noue, în care și-a manifestat tendențele
sale, se pare, că nu țintesc atât de mult
pentru garantarea curățeniei alegerilor, cât
mai ales spre a-ne împiedeca pe noi de-a
participa la lupta electorală.

Er în ce privește peste tot marea
ceștiune a naționalității, pe care noi o
socotim ceștiune cardinală a vieții politice
din țară, guvernul actual bătucesce și el,
fără remușcare și fără adevărat patriotism,
aceeași cale nenorocită a antecesorilor săi.
Mai mult, el a continuat și continuă dîlnic
contra noastră tot sistemul de prigoniri și
volnicii, care se aplică de decă de ani con-
tra culturii și a presei românești, precum
și contra tuturor acelor persoane, cari cu-
téză a mărturisii pe față credeul nostru po-
litic național, ori a manifesta cultul ce-l
avem pentru comorile morale și idealele
poporului nostru. Decă nu alt-ceva, apoi
singure și actele acestea de volnicie dove-
desc, că și în era poreclită „nouă” se
practică, în forme noue, ce e drept, dér
cu aceleași vechi tendențe: *nedreptatea, ile-
galitatea și încălcarea dreptului*.

Void decă noi a condanna în mod
demn și corăspunător toate abuserile de
putere ce caracterizează sistemul actual de
guvernare; — a-ne exprima profunda năs-
tră nemulțumire cu starea de lucruri și
marea noastră amărăciune pentru ilegalită-
țile și persecuțiunile, ce sunt și acum la
ordinea zilei, cum și peste tot ținuta năs-
tră față cu întréga situațiune politică creată
de guvernele șovinismului maghiar; — și
după-ce parlamentarismul țării este lipsit
cu totul și de caracterul constituționalis-
mului și de cel al serioității politice; ér
noi în situația acosta nici nu putem co-
opera la susținerea unei stări pseudo-con-
stituționale, nici nu putem spera o îndrep-
tare dela actualul sistem, nici agravarea
ulterioră a acestei situații nu o putem îm-
pedeca:

*ne vedem constrinși să declarăm săr-
bătorește, că poporul românesc din Tran-
silvania și Ungaria, ținend la demnitatea
ființei sale naționale, persistă solidar pe
lângă pasivitatea sa generală față cu ale-
gerile dietale și față cu întregul sistem
de guvernare, ce atentéză la însa-și exis-
tența sa națională, ia atitudinea resisten-
ței, care i-se impune de împrejurările po-
litice și de instinctul conservării sale na-
ționale.*

Drept aceea, nu ne vom lăsa seduși
nici de amăgitoarele devise gôle ale contra-
rilor noștri, nici de frasele oportuniștilor
rătăciți dela sinul neamului lor. Dimpotrivă
vom rămâne strins uniți în organismul so-
lidarității naționale, credincioși programu-
lui nostru național și lucrând cu toții, în
frățescă bună-înțelegere, la consolidarea și
prosperarea vieții noastre naționale, pe toate
terenele ce ne stau încă deschise, după di-
rectiva dată de întreg poporul român re-
presentat în conferențele sale.

Acestuia îi răspunde domnul Cosma, și termină urând viața lungă adevăratului părinte al poporului român, Regele Carol I.

Doctorul Francu, vorbind despre poporul român din Transilvania, spune că: dușmanii nu au fost atât de destoinici, ca să-l învingă. Ei nu vor răspunde pe Români, cât timp aceștia vor fi uniți în cuget și în simțământ.

D. avocat Epure din R.-Vilcea învâd cuvântul, dice: „Ați venit pe negândite, pentru-ca să nu vă putem face o primire când e vorba de nemul nostru. Totuși aflați, că în inimile noastre, în care bate același sânge, vor găsi ecou strigătele voștre de dincolo, și că ori-ce condamnare veți suferi și ori-ce nedreptate veți îndura, noi vă vom urmări pas cu pas și vom lua parte la durerea voastră. Terminând dice: Trăiască tot Românul, din toate unghiurile.

Urmăzând apoi o mulțime de toasturi, când la ora 4 și 10 minute d. Cosma încheie serbarea cu o mică cuvântare, prin care mulțimesca d-lui primar și vilcenilor de primirea, ce li-a făcut, promițând, că vor duce cu ei amintirea cea mai plăcută, și fraților de dincolo, care nu au călcat încă țera românească, le vor spune, că au putut respira o clipă aerul libertății. După aceasta, se încheie o horă, care ar fi durat mult, dacă ploia, care a început să cadă, nu rupea rîndurile jucătorilor.

La 4 și jumătate pornesc spre gară, și cu tot timpul urât, un număr public ia însoțit, urându-le bună călătorie.

Din străinătate.

Cuceririle Rusiei în Norvegia. „Daily Express“ publică un articol sensationnal în care acuză, că Rusia prepară acum un plan pentru a pune mâna pe provincia Finnmarken, care aparține Norvegiei. Articolul spune, că această anexare completează absorbirea Finlandei. Agenții ruși au și explorat porturile insulelor Lofoden. În raportul lor, ei conchid, că aceste porturi sunt libere în tot timpul anului. Rusia are tocmai nevoie absolută de un port liber de orice ghețuri.

Brațul Chilia sub controlul rusomân. „Berliner Tageblatt“ publică o știre din București în care se spune, că: „În privința brațului Chilia, care a fost făcut navigabil de Rusia, care îl fortifică acum, au început tratările între guvernul român și rusesc, care au de scop de a pune acest braț din nou sub controlul ambelor state. Pentru acest scop se vor numi comisarii români și ruși“. În București se speră, că această învoială se va face încă anul acesta și că se va alege o comisiune cu reședința la Galați. Tratatările se urmăză pe baza tratatului din Londra din 1883, care hotărăse, conform paragrafului 7, ca brațul Chilia, ca și Salina, după ce va deveni navigabil, să fi pus sub controlul Rușilor și Românilor.

Apropierea româno-elină. „L'Indépendance Belge“ are în numărul de Duminică un articol foarte însemnat, în ce privește relațiunile greco-române. Marele diar belgian scrie: „Studentii români, făcând o excursiune în Grecia, în cursul căreia au fost primiți foarte caldori, regele Carol a trimis rectorului Universității din Atena o telegramă în care, mulțumindu-i pentru faptul ridicat în sănătatea lui, își exprimă speranța, ca acest voiaj să strângă cât mai mult legăturile de frație dintre Grecia și România“. — În București unii văd în această apropiere un prelude la o alianță ofensivă și defensivă a celor două state.

Un recent articol al unui diar austriac atrage atențiunea asupra acestei situațiuni. Se dice în acest articol, că după surse românești, este iminentă concluderea unei convențiuni greco-române și că se prepară o nouă înțelegere a regelui Carol I a regelui George. Apropierea, sau alianța cu Grecia, nu poate avea decât o semnificație pacifistă. Grecia datorază oarecare recunoștință Rusiei, care a scăpat-o când cu războiul cu Turcia, și nici România nu ține

să se pună rău cu puternica Rusia. Neliniștii vor fi numai Sirbii și Bulgarii, care urmăresc extensiuni teritoriale, dar care vor fi contrariate de noua apropiere româno-greacă.

SCIRILE DILEI.

18 (23) Septembrie.

Altă condamnare. După cum am anunțat în numărul precedent, ieri s'a pertractat înaintea Curții cu jurați din Clușii procesul intentat d-lui A. Baltes, girantul responsabil al „Tribunei“, pentru pretinsa calomnie comisă în numita foia față de fostul procuror în Alba Iulia contele Lazar, care atacase memoria lui Ianou. Apărător în acest proces a fost d-l avocat I. Coroiu. Tribunalul a condamnat pe acuzat la un an și jumătate temniță.

Partidul popular român din Bucovina, într-o ședință ținută în ziua de 16 Septembrie, a adus o hotărâre, în care s'a luat la cunoștință raportul despre ruperea oricărei legături cu diarul „Buk. Post“ și îndepărtarea lui din tipografia românească. În locul celui diar a hotărât înființarea unui nou organ german sub titlul „Bukovinaer Journal“, care va apărea de trei ori pe săptămână și va servi ca organ mijlocitor între partidul popular român și între publicul neromân. Causa acestei hotărâri față de numitul diar este atitudinea neocorectă și pretensiunile exagerate financiare, ce le avea diarul față de partidul popular român.

La universitatea din Clușii s'a ținut în ziua de 25 Sept. inaugurarea anului școlar. Prorectorul Dr. Gabriel Vályi a citit raportul asupra activității din anul trecut. Numărul studenților în I semestru a fost 1403, în II 1240. Ei se împart însă foarte disproporționat între diferitele facultăți. Cei mai numeroși sunt la facultatea de drept, unde sunt înscriși 70%. Din raportul rectorului se constată, că numărul doctorilor în drept crește în mod înspălmântător. Anul trecut au fost promovați în Clușii cu 56 mai mulți doctori în drept, decât la universitatea din Budapesta, cu toate că în Budapesta sunt de patru ori atâția studenți, ca în Clușii. Peste tot facultatea juridică din Clușii este cea dintâi în privința numărului doctorilor în totă Europa. — După Vályi a vorbit noul rector Dr. Lőte Iosif despre direcția în învățământul secundar.

Săpături archeologice. În comitatul Solnoc-Dabăca s'au făcut în timpul din urmă interesante descoperiri archeologice. Așa în Gherla, maiorul în pensiune Orstein a descoperit zăburile fundamentale ale unui castru roman, în Apahida învățătorul Andrei Oros a descoperit în cursul unui an 50 de morminte celtice cu vase, lanț și osămințe de omeni și animale, și profesorul Dr. Emaly din Budapesta a descoperit tot în Apahida ruinele mai multor castru romane, și în Jacul-inferior zidurile fundamentale ale unei forme de pe timpul Romanilor. — Societatea literară, istorică și archeologică din Deșiu și Muzeul ardelean din Clușii sprijinesc aceste cercetări.

Avis. Pentru înlesnirea călătoriei pe calea ferată la adunarea generală din acest an a Reuniunii învățătorilor români s'aror dela școlile confesionale din diecesă Caransebeșului, s'a esoperat cunoscutul favor de călătorie, și anume: cu un întreg bilet de clasa III se poate călători pe clasa II, și cu jumătate bilet de cl. II se poate călători pe cl. III. Acest favor se estinde pe toate liniile statului și pe liniile Sud-ostice și vicinalele Timișoara-Buziaș. Certificatele pe lângă care se poate folosi favorul de călătorie, dimpreună cu programul adunării, sunt depuse la conserinții domni protopresbiteri din diecesă, d-la care trebuie cerute. — Bocșa-Montana, 6 Septembrie 1901. — Ioan Marcu, not. gen. al Reuniunii.

O răpire sensatională. Luni, pe la orele 4, o bandă de Armeni compusă din Arachel Gaugiachian, Agop Cheropian,

Agop Ohanesian, Arșag Dierasian și Manas, patru cismari și un cafegiu, s'au format în bandă, armați cu iatagane și revolve, și s'au dus în șoseaua Pantelimon, 21 (București), la proprietatea d-lui Baagian, pentru a răpi pe amanta acestuia, o fată draguță numită Dierani. Ajunsă la casa d-lui Baagian, banda a pătuns cu forța în casă, căutând să răpescă pe fată. Cu iataganele și revolvele în mână, bandiții au început să amenințe pe cei din casă, care surprinși de atacul lor neașteptat, s'au refugiat într-o altă cameră, unde s'au baricadat. Fata Dierani se afla într'adevăr în casă, în momentul invasiunii. Înțelegând însă primejdia, în care se afla, ea a spart repele o ferăstră, încercând să fugă. Tocmai în momentul când era cu corpul jumătate pe ferăstră, Dierani a fost surprinsă de unul dintre răpitori, anume Manas, care a apucat-o de corp, cercând să o tragă înapoi în casă. Cu mari eforturi și lovituri de picioare, Dierani a reușit să doborâ pe Manas și să sară pe ferăstră. Odată afară, fata s'a refugiat la un vecin. Prințându-se de veste disparițiunea fetei, bandiții au început să tragă focuri de revolver. Din fericiore nimeni nu a fost atins. La șomolul focurilor de revolver, toți vecinii au fost în picioare. Vădându-se amenințați, Armenii au dispărut. Numai unul dintre ei a putut fi prins. El se numește Agop Ohanesian. Acest îndrăzneț atentat a produs o viață emoție în întreg cartierul. Poliția e în urmărirea restului bandei.

Jidovi botezați. Diarul „Alkotmány“ publică o statistică despre jidovii botezați la biserica din suburbiul Elisabeta, din Pesta începând cu anul 1882. Numărul convertiților se ridică în acest timp la cifra de 552. Agentul acestor convertiri este parochul din numitul suburbiu, cu numele Tótfalussy, care cu toate experiențele triste făcute în toate țările cu asemenea convertiri, tot mai crede, că face un serviciu bisericei sale prin admiterea jidovilor în sinul ei.

Inundații în China. „Times“ află din Shanghai, că inundații recente s'au produs pe teritoriile din Yangste; ele au cauzat o miserie îngrozitoare; mai mult de zece milioane locuitori ar fi rămas fără adăpost.

Musica orășenească va concerta mâine, Vineri la orele 5 pe promenada de jos, și Duminecă, în 29 Septembrie în sala hotelului „Europa“. La acest din urmă concert intrarea 60 bani. Începutul la 8 ore seara.

În prăvălia G. I. Eremie, strada Hirscher, lângă Muzig, au sosit: cei mai buni cașcaval de munte cu prețul cel mai efin, în gros și en detail; zilnic sosesc transport de struguri, pepeni verzi, galbeni, Tuerchestan, Cantalupi, Ierie negre moi și prospete, bon întreg, 1 kigr. 11 fl., 1 deca 12 gr.

Ved. Anna A. Popp n. de Lemény, ca jalnică soție, Sidonia măr. G. I. Dočan, Anna și Romul, ca fiice și fiu, George I. Dočan, ca ginere, în numele lor și a tuturor consinginilor, au nemărginită durere a aduce la cunoștință, cumcă prea iubitor lor soț, tată, sooru

Alexiu Popp,

advocat,

după lungi și grele suferințe împărtășit cu Sf. Sacramente, și-a dat nobilul și blândul său suflet în mâinile Creatorului în 25 Sept. st. n. la 2 1/2 ore dimineața, în ai 70 lea an a laboriosei sale vieți, și al 39 lea a prea fericitei căsătorii.

Osămintele scumpului decedat se vor sfinți Vineri în 27 Sept. st. n. la 3 1/2 ore p. m. în locuința sa Strada Unio Nr. 13, și se vor transporta apoi la Bonț, unde se vor așeza în mormântul familiar spre vecinică odihnă.

A înecat a bate inima cea mai nobilă, plină de delicatețe, de iubire nemărginită pentru ai săi, de abnegație și bunăvoință pentru deapropiele său.

Caracter nobil, inimă de aur, suflet blând, odihnesce în pace!

Clușii, la 25 Sept. st. n. 1901.

SCIRI ULTIME.

Deva, 26 Septembrie. (Telegr. part. a „Gaz. Trans.“) Ați s'a pertractat la tribunalul de aici procesul de „agitație“ intentat tinerului G. Novacovic. Același tribunal, care în două rânduri a achitat pe G. Novacovic, astăzi l'a osândit la 10 zile închisore de stat și la amendă. Atât procurorul, cât și apărătorul au anunțat apelațiune contra sentinței.

PANCOV ÎNTR'O PĂLĂRIĂ.

Pancov într'o pălărie. Dilele treente s'a întemplat următorul cas în Amsterdam: Într'un restaurant un acrobat se producea înaintea publicului. Într'un punct al programului se dicea, că el cōce un pancov într'o pălărie. Acrobatul bătă oușele în pălărie, le mestecă puțin și pancovul era gata, pe care l'a turnat într'o făfuriă. Un student din public, care vedu acestea, se gândi la o glumă. „Și eu sciu cōce un pancov în pălărie!“ strigă studentul și se urcă pe podiu. El ceru pălăria unui domn, bătă oușele în ea, apoi începă să mestece cu sirguintă, până de-odată le lasă, dicend: „Mă iertați domnilor, dar mi-am uitat acasă cartea de bucate... După acesta pune pălăria jos și între risetele generale cu pași repeși părăsesce sala.

Din trecutul anarhistei Ema Goldmann. Din incidentul asasinării lui Mac Kinty, s'a vorbit și de anarhista Ema Goldmann. Spre complectare mai adaugem: Ema Goldmann în 1895/96 a ascultat cursul obstetrical în Viena. Profesorului Braun i-se părea, că Ema Goldmann n'ar fi măritată, deși în pașaportul, ce-l avea, era trecută ca măritată. În realitate Ema Goldmann n'a fost măritată. Pașaportul ei era fals, câștigat prin influența unui general nordamericau pe timpul când fusese condamnată pentru agitații anarhiste. Scăpată de temniță prin numitul general care depusesse pentru dēnsa garanția cerută, ea stătă mai mult timp în casa generalului ca guvernantă. De aici s'a dus apoi în Viena, unde ascultând cursul obstetrical, se ocupa și cu agitațiunile anarhiste, dar cu puțin succes. Ema Goldman e de origine evreică din Rusia și a luat parte și la conjurațiunea nihilistă contra țarului Alexandru II.

Mortă de fōme din sgârcenie. În Paris a murit nu de mult o femeie de fōme. În strada „Avenue Clichy“ trăia de mai mulți ani femeia Gabriela Biel, în etate de 78 ani. De-odată le bătă la ochi vecinilor, că bătrâna nu se arată de vre-o trei zile. Se suiră în etajul, unde locuia bătrâna și au găsit-o cu fața în jos, la pământ. Era mortă. Doctorul a constatat, că a murit de fōme. Intervenind înștiințările s'a găsit în locuință într'un sac 24.000 franci, din care 16.000 în aur, mai departe într'un saltar un document, prin care se arată dreptul de proprietate asupra unei case din apropierea gării de est, care aducea 10.000 franci chiriă pe an. Bătrâna avea așa-dér un venit anual de 12.000 franci și cu toate acestea a murit de fōme. Moștenirea trece asupra surorii sale, care trăiesce în mare miserie și și asuara a două nepote.

Recensemētul în Anglia. Guvernul engies a publicat rezultatul recensământului. Celsa cincor orașe mai mari după Londra sunt următoarele: Liverpool 684.947, Manchester 543.969, Birmingham 522.182, Leeds 423.953, Sheffield 320.717. Populațiunea Angliei, împreună cu Wales numără 15.721.728 persoane de sexul masculin și 16.804.347 persoane de sexul feminin. Persoanele, care petrec în străinătate, bărbații din armată, marina de război și marina comercială nu sunt numărate aici. Populațiunea orașelor face 77% față cu 75% din anul 1891.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

